

На данашњи дан 1990. године на одржани су први вишестраначки изборим у Србији након 45 година једнопартијског система и владавине комуниста. Победила је Социјалистичка партија Србије, наследница Савеза комуниста, а за председника Србије изабран лидер те партије Слободан Милошевић. Од укупно 5.029.123 бирача, колико је изашло на изборе, за њега је гласало 3.285.799 (65,34%). На истовремено одржаним парламентарним изборима СПС је освојио 194 од 250 посланичких места у Скупштини Србије.

1594. - Рођен је шведски краљ Густав II Адолф, велики војсковођа и војни реформатор, чија је армија у Тридесетогодишњем рату нанела низ пораза римокатоличким снагама немачког цара Фердинанда II Хабзбурга. У рату против Русије поставио је границу на Ладоском језеру, а пољску армију је потукао 1613, 1617. и 1629. и остварио доминацију Шведске на Балтику. Погинуо је у новембру 1632. у бици код Лицена, у којој је његова војска потукла армију немачког генерала Албрехта фон Валенштајна.

1608. - Рођен је енглески писац Џон Милтон, један од највећих песника у светској литератури, изузетно образован, снажна личност високог морала и значајан мислилац. После погубљења краља Чарлса I 1649. сасвим се посветио политици и сем неколико сонета писао је само прозу, расправљајући о различитим политичким и верским питањима. До обнове монархије 1660. био је латински секретар Државног савета. Ослепо је 1652. а кад је монархија обновљена допао је затвора и изгубио већи део имања и од тада до смрти вратио се поезији. Слеп, сиромашан и разочаран певао је највећа дела: "Изгубљени рај", религиозни еп у 12 певања о побуну Сатане и његових анђела против небеског Самодршца, о паду Човека и обећању спасења, "Враћени рај",

еп у четири певања о спасењу и Христовој победи над Сатаном и "Самсон Агонистес", трагедију инспирисану библијском причом о Самсону коју је написао по угледу на грчке трагедије. Остала дела: поеме "L'Allegro", "Il Penseroso"; "Komus", елегија "Lisidas", прозна дела "Ареопагитика", посвећена слободи штампе, "Одбрана енглеског народа" у којој је оправдавао погубљење Чарлса I.

1641. - Умро је фламански сликар Антон Ван Дајк, истакнути представник фламанске сликарске школе, на којег је снажно утицао Паул Рубенс, у чијем је атељеу у младости радио. Потом је отишао у Италију, па у Француску, а у Лондон је дошао 1632. и постао дворски сликар краља Чарлса I и портретиста енглеског високог друштва. Његове религиозне композиције осредње су вредности, али се прославио портретима, које одликује племенитост израза, суптилност палете и озбиљна психолошка анализа.

1824. - У перуанском рату за независност снаге јужноамеричког револуционара и државника Симона Боливара поразиле су шпанску армију у бици код Ајакуча у Перуу.

1887. - Рођен је Драгојло Дудић, организатор устанка у Другом светском рату у западној Србији 1941. Члан КПЈ постао је 1920. У јулу 1941. формирао је Колубарску чету, потом је постао командант Ваљевског одреда, у новембру 1941. изабран је за председника Главног одбора Србије. Погинуо је крајем 1941. Његов "Дневник" важно сведочанство о првим месецима устанка у Србији, објављен је 1945.

1905. - У Француској је озакоњено одвајање државе и цркве. По степену секуларизације Француска је изузетак и данас, осим бивших (и садашњих) комунистичких земаља.

1914. - Рођена је Љубица Цуца Сокић, сликарка, последња велика српска уметница из генерације која је између два светска рата увела српску уметност у токове париске интимистичке школе. Сликарство је учила је код Бете Вукановић, Љубе Ивановића и Ивана Радовића. У Париз одлази 1936. и наредне три године усавршава се и излаже у светској уметничкој престоници. По повратку у Београд 1939. приређује прву самосталну изложбу у Уметничком павиљону. Била је професор на Академији ликовних уметности од 1948. до 1972. Редовни члан САНУ постала је 1979.

1916. - Рођен је амерички филмски глумац руског порекла Ишур Данијелович, познат

као Кирк Даглас, који се прославио улогама нервозних, амбициозних и грубих типова. Филмови: "Младић с трубом", "Спартак", "Шампион", "Стаклена менаџерија", "Град илизија", "Жеђ за животом", "Детективска прича".

1921. - Умро је српски биолог Живојин Јуришић, оснивач Музеја српске земље и Српског ботаничког друштва. У родном Шапцу завршио је гимназију, а Велику школу у Београду. Проучавао је флору Србије, Бугарске, данашње Македоније и Босне и објавио низ научних радова. Прикупио је велику збирку народних имена биљака и популарисао биљне културе.

1929. - Рођен је амерички филмски режисер и глумац Џон Касаветес, водећи представник "њујоршке школе", независне продукције која се критички интонираним филмовима супротстављала холивудским стандардима. Филмови: "Злочин на улицама", "Убице", "Дванаест жигосаних", "Розмарина беба", "Фурије", "Зашто сте ме осудили на живот", "Сенке", "Сувише касни блуз", "Лица", "Мужеви", "Мини и Московец", "Жена под утицајем", "Глорија", "Љубавни поток".

1941. - Кина је у Другом светском рату објавила рат Јапану, Немачкој и Италији.

1961. - Афричка држава Тангањика стекла је независност у оквиру Британског комонвелта, с премијером Џулијусом Њеререом, а истог дана 1962. постала је република. Убрзо - 1964. Тангањика ће са суседним Занзибаром образовати Танзанију.

1985. - Бивши председник Аргентине генерал Хорхе Видела осуђен је на доживотну робију због отмица, мучења и убиства око 9.000 људи током "прљавог рата" који су против градске гериле и политичких противника од 1976. до 1982. водиле три војне хунте. На исту казну осуђен је члан војне хунте адмирал Емилио Масера, а Виделин наследник генерал Роберто Виола на 17 година затвора.

1985. - Генерална скупштина Уједињених нација једногласно је прихватила резолуцију којом су сви акти тероризма осуђени као криминал.

1989. - Умро је српски правни стручњак Јован Ђорђевић, професор Правног факултета у Београду, члан Српске академије наука и уметности. Од 1945. учествовао је у писању југословенских устава и закона и био један од главних уредника "Архива за правне и друштвене науке". Дела: "Државно уређење ФНРЈ", "Народни одбори", "Уставно право СФРЈ", "Основна питања федералне државе", "Ново уставно право".

1990. - У Пољској је прве слободне изборе за председника добио бивши вођа синдиката "Солидарност" Лех Валенса.

1991. - Лорд Питер Карингтон у договору са председницима свих шест југословенских република одлучио је да се Хашка конференција ("Конференција о Југославији") - настави, пошто је претходно Арбитражна комисија, којом је руководио француски правник Робер Бадентер, оценила је да је Југославија земља у нестајању, процесу растакања и ишчезавања.

1992. - Светска фудбалска федерација приклонила се санкцијама против СРЈ и обавестила Фудбалски савез Југославије да репрезентација СРЈ неће моћи да учествује у квалификацијама за светско првенство у САД 1994.

1994. - Партија "Шин фејн", политичко крило терористичке Ирске републиканске армије, први пут је после више од 70 година отпочела мировне разговоре с британском владом.

1996. - УН су одобриле примену дуго одлаганог споразума са Ираком о продаји ограничених количина нафте за храну, чиме се Ирак вратио на светско тржиште нафте први пут од инвазије на Кувајт 1990.

1998. - Министар унутрашњих послова Велике Британије Џек Стро прогласио је британске судске власти надлежним у погледу захтева Шпаније за изручење бившег чилеанског диктатора Аугуста Пиночеа, а влада Чилеа је одбацила ту одлуку и опозвала свог амбасадора из Лондона.

1999. - Власти Србије осудиле председницу Лиге албанских жена, песникињу Фљору

Бровину, на 12 година затвора. Фљора Бровина пуштена на слободу 2000, по одласку Слободана Милошевића са власти.

2000. - Југославија и бивша југословенска република Словенија успоставиле дипломатске односе.

2005. - Један од главних симбола и атракција Лондона - црвени двоспратни аутобус "рутмастер", са стајаћом платформом и кондуктером, познатији као "Даблдекер", кренуо је са станице "Марбл Арч" на своју последњу вожњу на редовној линији број 159 и заувек отишао у прошлост.

2006. - У пожару у диспанзеру за одвикавање од наркоманије у јужном делу Москве, погинуле су 43 пацијенткиње и две медицинске сестре. По броју жртава то је најтрагичнији пожар у главном граду Русије током претходне три деценије. Пожари су, уз саобраћајне несреће, на првом месту у Русији као узрок погибија. Спасилачке екипе успеле су да из осмоспратнице захваћене пожаром евакуишу 214 људи.

(РТ Војводине)